

Közművelődés Szécsényben

Szécsény nagyközség több mint 600 embernek ad otthont. Napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő települése. Különösen az utóbbi három-négy év hozott jelentős változást a község és az itt lakók életében. Az új üzemek, szolgáltató létesítmények beindulásával átalakult a helységi társadalmi szerkezet, számszerűleg magasabb, ugyanakkor gazdasági és szellemi szempontból is erősebb lett a munkásság, a dolgozók osztálya. A csökkenett munkaidő mind szélesebbé válassal Szécsényben is megnőtt a közművelődési intézmények felelőssége: munkájukkal minél teljesebb mértékben és hatékonyabban kell szolgálniuk a munkásság és fiatalság művelődését, szórakozását, vagyis a szabad idő hasznos és értelmes eltöltését, ösztönös társadalmi céljainak folyamatos és teljes megvalósítása érdekében.

Szécsényben négy intézmény várja jelenleg a szórakozásra, művelődésre vágyókat: a járási feladatokat is ellátó művelődési központ, a Krúdy Gyula járási Könyvtár, az Ipoly Bütorgyár alapította Ifjúsági klub és az ez év februárjában közepén, a nagyközségi tanács kezdeményezésére és anyagi támogatásával létrehozott, régóta várt ifjúsági ház. Ezek az intézmények lehetőség szerint igyekeznek valamennyi társadalmi réteg kulturális igényeit kielégíteni; színházi és ORI-rendezvényeket, ismeretterjesztő előadásokat, kiállításokat, szabad és kötött klubprogramokat, szakköri és egyéb kiscsoportos foglalkozásokat tartanak, egyaránt biztosítva a közművelődés változatos formáit.

Szécsény ideai egységes községi művelődési terve elkészült; sokszínű és változatos középpontjában az ifjúság és a munkásság érdeklődésének kielégítése, művészi-esztétikai ízlésének fejlesztése áll. Az egész évi rendezvények sorából jelentőséget tekintve kiemelkedik a május elsején, egy helyi jellegű, gazdasági kiállításal kezdődő és június 2-ig tartó ifjúsági munkanapok, amelyek rendező bizottsága a napokban tartotta első, programmegbeszélő összejövetelét. A sok tartalmas rendezvény között tervezik — többek között — Koljo Georgiev bolgár író Önmagunk bírái című színművének bemutatását, majd ankétját az író és a színművészek részvételével. Izzalmasnak ígérkezik a „Munkásélet ábrázolása az irodalomban” nevet viselő író-olvasó találkozó is.

Kétfélmillió forint tartalékban

Idén Mohorára összpontosítanak

— Arányosan most nem tudnám felsorolni, hogy a négy társközségünk közül ebben az évben melyiknek mennyi pénz jut. Az igazságos elosztást inkább úgy biztosítjuk, hogy minden évben más-más község kap jelentős pénzüsséget a sürgős feladatok elvégzésére.

Daróczi Ferencné Magyaránadorban a közös községi tanács elnöke helyettese. A községek közti „igazságtevés” úgy látszik, nem esik a tanácsiak nehezére, mert az ideai községfejlesztési terveket is úgy állították össze, hogy mindenütt a legfontosabb, és a legtöbbet által igényelt fejlesztést végezhessék el. — Magyaránador, lakói számát tekintve jelentős község, sokszor szóba is kerül. De társközségeiről — Cserháthalászló, Debercsényről, Mohoráról — kevesebb hírt hallunk. Ennek nyilván nem az az oka, hogy ezekben a községekben nem történik semmi.

— Szó sincs arról, éppen Mohóra a „legesélyesebb” arra, hogy a belvízrendezésre szánt kétfélmillió forintból jelentős összeget kap. Igaz, hogy a kétfélmillió forint négy községre, és a pontos tervek még nem készültek el, de Mohorán a legesélyesebb a helyzet és ott a legsürgősebb ennek a problémának a megoldása.

Terveztünk még Mohorára egy autóbuszvárót. Ez 50 ezer forintba kerül. Csak hogy közben olyan nem várt esemény jött közbe, ami felbírhatja az elképzeléseket. Új házhelyeket kell kialakítani, erre a tanácsnak 218 ezer forintot kell fizetnie, és ez mindennél előbb való. De ennyi pénzt, amikor minden fillér be van osztva — nehéz hirtelen előteremtetni a rendkívüli kiadásra. Így hát lehetséges, hogy az autóbuszvárót ez évben nem sikerül megépíteni. Ha így alakulna is, csak halasztásról van szó, s jövőre mindenképpen sort kerítünk a munkálatra.

Ha Mohorán a kommunális ellátottságot vizsgáljuk, nem lehet panasza a közös tanácsra. Két éve 600 ezer forintot elvégeztek az útfelújítást. A gyógynövény-feldolgozó munkát ad jó néhány asszonnak, s így nem kell Balassagyarmatra járniuk. De ahol dolgozó nők vannak, ott fontos az óvoda is. Mohorán a 45 férőhelyes óvoda jelenleg ellátja az igényeket.

— S még valami, ami a kommunális ellátottság egyik alapja: a víz — mondja az elnökhelyettes. — 1974-ben befejeződik a községben a vízhálózat bővítése. Körülbelül 260 méteres szakaszról van szó. Ez 100 ezer forintot beruházást igényel.

Mohóra közelebb, esik Balassagyarmathoz, mint a székhelyközség. A közelebbes nagy jó erre, így hát nem véletlen, ha a házhelyek kialakítása fontos teendő, hiszen sokan építenének ebben a községben.

O. J.

Aranyérem után

A vállalat kiváló brigádja Tiribesen

A bánya, ahol dolgoznak, veszélyességéről közismert. Itt, a menekülőkészülék is nagyobb, mint általában a többi nóránál bányában magukkal hordanak a bányászok. A szén-szennyezés miatt többször okozott bonyodalmat. Egyszer bányásznap előtt vagy nyolcvan csillére való iszapot hozott magával. Nemrég a gátak mögött a bányászok élelt fel. A bányamentők rövid időt alatt a gátak kijáratával elzárták a tűztől az oxigént. Termélelkesést sem okozott.

Tiribesi-aknában egy frontfejtés van, ott dolgozik Lőrinc András vezetőjeivel a Dózsa Györgyről elnevezett szocialista brigád. Az átszervezés folytán olyanokból verbuválódott 1965-ben, akik többségében korábban is szocialista brigádokban tevékenykedtek. A 120 fős brigád tavaly egész évben egyenletesen mindig túlteljesítette

tervét, végül is 5700 tonna szénen küldött felszínre terven felül.

Az aknában nem véletlenül érdemelte ki a széntermelő aknák versenyében az Elűzem címet. Ebben a brigádnak nagy érdeme van, hiszen az akna napi 62 vasgöngyörrel 58-60 a frontfejtésről kerül felszínre. Tavaly csaknem 10 nappal megelőzték a tervet.

Lőrinc András brigádvezető évtizedekkel ezelőtti csatlakozott Tiribesre. Naponta utazik azóta is 30 kilométeres távolságról, Karancseszéről a munkahelyére. Itt lett vándor, majd frontmester, és itt is akar maradni mindaddig, amíg Tiribesi termel. Tőle érdeklőtünk, hogy elsősorban minek köszönhető a jó eredmény?

— Úgy gondolom, hogy a jó összhangnak, ami megvan a három szak között. Az emberek a munkaidőt végig-

dolgozzák és a munkahelyet rendszerben hagyják a másik szak számára. Nálunk különösen fontos a biztonság. Mindig a frontmester hagyja el utoljára a frontfejtést. A ki- és beszállási idő egy órát vesz el. Az aknában az órátunk járásihoz, és ott mindig megbeszéljük a feladatokat. Nincs is az egyes szakok között különösebb differencia, vagyis egymásra várs — mondta Lőrinc András.

Az összetartásnak sok példáját említették velük kapcsolatban. Előfordult olyan eset, amikor szombatonként vasárnapi virradóra a kaparóberendezés tönkrement. A műszaknak vége volt, de a lakattal együtt bent maradtak, amíg a hibát sikerült kijavítaniuk. Hétfőn reggel ismét zavartalanul kezdték a termelést.

— A brigád átlagéletkora meghaladja a 40 évet. Harminc közből járnak dolgozni, és az utazáshoz kötöttség. Ezért nehéz nálunk a közös rendezvények szervezése. Tavaly ötven végezték el az általános iskolai utolsó osztályait. Kettő technikumra járnak. Brigádkitüntetésre a kollektíva most négy tagot nem javasolt. Ennek oka, hogy az oktatásra tett ígéretet nem teljesítették — említi a brigádvezető, aki egy sajnálatos eseményről is hallgat el.

— Sajnos, az egyik munkatársunkat Cseri Tibort súlyos baleset érte. Nem technológiai mulasztás, vagy egyéni felelősség hiánya volt a baleset oka. Ezt a vizsgálat is tisztázta. Ma is táppénzen van. A brigád tagjai rendszeresen látogatják. A jövőben is segíteni fogjuk — mondta Lőrinc András.

A Nóránál Szentbányánál nemrég döntöttek az Elűzem címeiről. A tavalyi eredmények alapján Tiribesi Elűzem lett. Ebben nagy érdeme van a brigádnak. Döntöttek a Vállalat Kiváló Szocialista Brigádja címeiről is. Az elmúlt évi sikeres munkáért az aranyérem után most Lőrinc Andrásék ezt a kitüntetést kapják. A brigádból 32 régi tag jogosult erre a címre, illetve a velejáró 1500 forint jutalomra és a jutalomszabadságra.

Bodó János

— kulcsár —

Ki is ollózom...

Ellenbach István, a káncseszi pártvezetői testület tagja sokszor csak késő este tud idét szakítani, hogy elővassa a NOGRÁD-ot. Régi előfizetője a lapnak, már az „előföldjeit” is rendszeresen átlapozta. Hogyan vélekedik az újságról?

— Az utóbbi években sokat fejlődött a lap. Egyre jobban és színvonalasabban elégti ki a megye lakossága különböző rétegeinek olvasási igényeit. En, mint olvasó a megye életéről szóló riportokat kedve-érdekeselek.

lem. Szívesen olvasom az egyszerű embereket, a hétköznapiok szírike „katonáit” bemutató portrékat. Azonnal felkelti figyelmem egy-egy társadalmi politikai kérdéssel kapcsolatos írás, különösen, ha konkrét eseten keresztül kerü megvilágításba — mondja a párttitkár-asszony és hangsúlyozza, hogy ez az „olvasó” véleménye.

— S mint pártmunkás?

— A lapban megjelenő írá sok nagy segítséget nyújtanak mindennapi munkámhoz. Főleg az elméleti cikkeket tudom hasznosítani, mert ezek a pártmunka részterületeinek tanulóihoz adnak ötleteket. Szívesen olvasom a megyei, járási pártbizottságok vezetőinek, munkatársainak írásait is. A jó módszereket így a NOGRÁD-on keresztül átvehetjük más alapszervezetektől — magyarázza Ellenbach István — és még hozzátesszi:

— Ezeket az írásokat ki is ollózom, mert előfordul, hogy később újra elő kell vennem. Örömmel olvasom a falusi lakosság életével kapcsolatos riportokat is. Hasonló gondokkal találkozom, mint amelyekkel mi küzdünk. A megoldáshoz pedig jó tippeket, ötleteket kapunk az újság hálapontjain keresztül. Ezek a színes írások mindenki számára Sz. Gy.

”Kísérleti, évnek szánják

Nézsai törekvések

A nézsai közös gazdaságot 1971-ben szanálták. Az emberek nem szívesen emlékeznek vissza erre az évre. Nem történtek nagy fogadkozások. Mindenki tudta a feladatát. A cél az volt: az elkövetkezendő esztendőkor minél előbb kigazdálkodni a veszteséget, ami több mint kétfélmillió forintot rügött.

Holma Miklós tsz-elnök nyugdéli körülmények között készült a tervtárgyaló közgyűlésre. A nyugodtságot Nézsán másképpen értelmezik. A kedvező hangulatváltás oka: tavaly egymillió forintot törlesztettek, a tagok pedig egy tízórás munkanapra 102 forintot kaptak.

— Az idén mire számítanak?

— Nagyszerűen haladnak a tavaszi munkák. A vetések szépen kikeltek, a tavasziak többsége már a földben várja az esőt. A műtrágyázást is idejében elvégezzük. Úgy érzem, jó előkészületekkel alapozzuk meg az ideai eredményeket. Kell is, mert 900 ezer forintot 1974-ben kell visszafizetnünk — magyarázza a termelőszövetkezet elnöke.

A tervek — bár a tervtárgyaló közgyűlés még nem szentesítette —, nagyjából kétszer. A nézsaiak a vetészerkezet egyszerűsítésében következetesek. Tovább folytatják az utóbbi években megkezdett folyamatot. Kalászosokat az idén 600 hektáron termesztenek. Ennyi a kukorica vetésterülete is, amelyből a tavalyi 30 mázsával szemben legalább 40 mázsát várunk hektáronként. A cukorrépa területét 50 hektárral növelik. Sokat várnak a cukorrépa termesztésre alakított társulástól. Egyelőre ezzel kapcsolatban a gépek beszerzése a gond. Még nem tudják, milyen típusot kapnak.

— A növénytermesztést alárendeljük az állattenyésztésnek — mondja Holma Miklós. — Tavaly 40 hektáron telepítettünk legelőt. Az idén hasonló területen kerül sor erre is.

Ebben az évben 26 hektáron málnát is meghonosítanak. Több mint felét már kiültették.

A nézsaiak korszerű szakosított szarvasmarhateleppel rendelkeznek. A 300 férőhelyes tehenészet telepen eddig a feltöltés volt a legfontosabb feladat. Ebben az évben már az állomány minőségi javítására fordíthatnak többet. Ötven-hatvan tehen selejtezését tervezik. Bár hosszabb távon a tejtermelés fokozása a legfőbb szempont, egyelőre

szükség van még a hizómárák értékesítésének ellenértékére. Ebből 130 darabot küldenek majd piacra.

— A juhászai idei tervei?

— A jövőre gondoltunk, amikor beléptünk a kétbodornyi társulásba. Legsürgősebb tennivalóink közé tartozik, hogy az anyalétszámot 200 darabbal növeljük. A jerkebányákat kevés kivétellel saját állományunk fejlesztésére visszahagyjuk.

A közös gazdaság hűsítésbe-nevelést is folytat. Ez évben tervei szerint 28 ezer darabot értékesítenek.

Tavaly csaknem három és fél millió forint volt a közös gazdaság haszna. Az idén is körülbelül ennyire számítanak. Ehhez hozzájárul az is, hogy 2,3 millió forintért gépeket vásárolnak. Ezzel legalább három évre az egyszerűsített vetészerkezet gépi kiszolgálása megoldott lesz. Nagy dolog ez egy termelőszövetkezet életében!

— A feltételek adottak a termelés növelésére. Csak a vezetőknél és a tagságon múlik tehát, hogyan sikerül célkitűzéseinket valóra váltani — summázza véleményét a tsz-elnök.

Az ideai árbevételhez jelentősen hozzájárul majd a gazdaság kinyitottsága. Ez az egyedüli segédüzemág. Tavaly 6 millió forint bevételt hozott. Ennyire 1974-ben is számítanak. Jelentőségét fokozza, hogy a lányok, asszonyok jó kereseti lehetőséget találnak a könyvkötészetben.

— A szakmai vezetést szeretnénk erősíteni — jegyzi meg ezzel kapcsolatban Holma Miklós.

A tanulás utáni vágy egyre erősebben jelentkezik a gazdaság dolgozó körében. A szakemberek többsége rendszeresen továbbképzéssel tölti a szabadidőjét. Holma Miklós örömmel üdvözölte, hogy munkalehetőséget teremtettek újabb hat szakember számára, akik az egyetlen befejezése után foglalják el helyüket.

— Jövőre beruházásaink közül első helyen a szolgáltatási lakások építése szerepel. Csak így tudunk újabb szakembereket megnyerni a gazdaság számára.

Az idén az üzemszervezésben is előbbre szeretnének lépni. „Kísérleti” évnek szánják. Az önálló elszámolási ágazati rendszer bevezetéséhez szükséges tapasztalatok megszerzése a cél. Ehhez pedig a vezetőknek nemcsak vezetni, gazdálkodni is meg kell tanulniuk.

Szabó Gyula